

Posudek disertační práce

Název práce: Sluchová vada a její sociální dopady v dospělém věku

Autorka práce: Mgr. Tereza Skákalová

Oponent:

doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D.

Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta UP v Olomouci

Autorka ve své disertační práci věnuje pozornost problematice vlivu sluchové vady na člověka v dospělém věku, na současné podmínky osob se sluchovým postižením, které ovlivňují jejich zapojení do majoritní společnosti. Sledovaná oblast si oprávněně zasluhuje maximální pozornost široké odborné veřejnosti, neboť informace o současném postavení člověka se sluchovým postižením ve slyšící společnosti může přispět k modelování adekvátního přístupu k této skupině osob tak, aby byly náležitě saturovány potřeby usnadňující jim zapojení do většinové společnosti.

Posouzení formální stránky disertační práce:

Předložená disertační práce je původní prací s rozsahem 215 normostran textu parcelovaného do sedmi vnitřně strukturovaných kapitol. Má teoreticko-empirický charakter, všechny kapitoly jsou zpracovány proporcionálně a jsou odpovídajícím způsobem provázány. Práce je vhodně doplněna deseti přílohami, které náležitě dokumentují uváděná fakta.

Odborná literatura, z níž autorka čerpala, obsahuje přes 250 titulů a elektronických zdrojů tuzemských i zahraničních, které jsou doplněny 19 legislativními dokumenty. Soubor použitých zdrojů je z hlediska zaměření práce náležitě aktuální, rozsáhlý a reprezentativní, odkazy odpovídají platné citační normě.

Disertační práce je z jazykového hlediska na velmi dobré úrovni, užití výrazové prostředky přispívají k srozumitelnosti výkladu. Text má náležitou koherenci, je ucelený po stránce tematicko-obsahové i formální. Předkládané informace jsou prezentovány přesně a jednoznačně prostřednictvím explicitní formulace, odborné termíny jsou užity v náležitém kontextu.

Posouzení obsahové a odborné stránky práce:

Práce je originálním počinem, výzkumná oblast, které se autorka věnuje, nebyla dosud v takovém rozsahu prozkoumána. Oceňuji především velmi korektní přístup při prezentování informací týkajících se specifických projevů osob se sluchovým postižením. Autorka údaje negeneralizuje, chápe složitost projevů v kontextu všech faktorů provázejících sluchové postižení. Velmi dobře se orientuje ve sledované oblasti, zjištěná data na mnoha místech

doplňuje osobními komentáři, které reflektují autorčiny zkušenosti z práce s dospělými osobami se sluchovým postižením.

Kapitoly teoretické povahy, z nichž některé mají kompilační charakter, jsou zpracovány velmi systematicky, mají ucelený charakter s logickou strukturou a odbornou kvalitou obsahu. Přínosem je identifikace a kategorizace odborných termínů, které autorka v práci exaktně precizuje. Kapitoly věnující se výzkumnému šetření mají exaktně stanovený cíl i způsob sběru dat. Interpretace průběhu výzkumného šetření, zejména pak detailní analýza výsledků šetření, svědčí o schopnosti autorky detekovat determinanty a nalézat mezi nimi kauzální vztahy. Otázkou do diskuze by bylo, jak by validitu výsledků šetření ovlivnila participace informantů se sluchovým postižením z širšího geografického prostoru. Celkově však lze konstatovat, že šetření bylo transparentně a regulérně vedeno, shrnutí výzkumného šetření nemá spekulativní charakter.

Závěry, k nimž autorka v disertační práci dospěla, jsou významným přínosem nejen pro rozvoj speciálněpedagogické disciplíny surdopedie v oblasti andragogiky, ale přispějí i k vyšší efektivitě práce všech, kteří poskytují služby osobám se sluchovým postižením v praxi.

Otázka k obhajobě:

Diskuze k výběru informantů se sluchovým postižením, kteří byli autorkou označeni termínem „neproblémoví“.

Mgr. Tereza Skákalová řeší ve své disertační práci aktuální problém týkající osob se sluchovým postižením, provádí fundovanou deskripci a následnou analýzu sociálního dopadu sluchové vady v dospělém věku. Prokazuje schopnost vědecký problém formulovat a řešit na základě teoretických východisek získaných z titulů odborné literatury.

Předložená práce splňuje kritéria kladená na disertační doktorské práce po stránce obsahové i metodologické.

Disertační práci **doporučuji k obhajobě**. V případě jejího úspěšného obhájení navrhuji přiznat Mgr. Tereze Skákalové vědecko-akademickou hodnost

philosophia doctor.

V Olomouci 24. 11. 2014